

KONGERIOET NORGE The Kingdom of Norway

PCTNO 0 0 7 0 0 2 6 3

REC'D 19 SEP 2000
WIPO PCT

4

Bekreftelse på patentsøknad nr

Certification of patent application no

1999 4024

PRIORITY DOCUMENT

SUBMITTED OR TRANSMITTED IN COMPLIANCE WITH RULE 17.1(a) OR (b)

Det bekreftes herved at vedheftede dokument er nøyaktig utskrift/kopi av ovennevnte søknad, som opprinnelig inngitt 1999.08.20

It is hereby certified that the annexed document is a true copy of the above-mentioned application, as originally filed on 1999.08.20

2000.08.18

Foodder Stopmmen

Freddy Strømmen Seksjonsleder

Olen B. Olsen

140.000

+4755215350

/c

PATENTSTYRET

20.AUG99 994024

N.p. søknad nr.

NORGE Case 1

TØ/gn/sm

Søker:

AGR Services A/S

5363 Ågotnes.

Fullmektig:

A/S Bergen Patentkontor

C. Sundtagt.36

5004 Bergen.

Oppfinner:

.....

Per Espen Edvardsen

Bjørndalsbråtet 132

5171 Loddefjord.

20.08.99

Fremgangsmåte for behandling av borefluid

10

15

20

25

13:02

Den foreliggende oppfinnelse vedrører en fremgangsmåte og en anordning ved behandling av borefluider fra et borehull i en undervannsbrønn, omfattende en tetningsanordning ordnet til et brønnhode, en pumpeenhet for å transportere borefluidet, et behandlingsanlegg for behandling av borefluidet og en injeksjonspumpe. Særlig vedrører oppfinnelsen resirkulering av borevæskeretur.

Dagens krav vedrørende miljøutslipp setter store krav til operatørene i oljebransjen. For eksempel har noen operatører krav om at det ikke skal være utslipp av borefluid under boring. Under boring av en ny oljebrønn i havbunnen, eller boring i en allerede eksisterende brønn, produseres det store mengder borefluid som må behandles. Dette kan være oljebasert borefluid eller vannbasert borefluid, avhengig av om boringen som utføres er topphullsboring eller boring i oljesonene.

I denne søknaden menes det med borefluid fluider som fremkommer ved boring i et borehull, så som borekaks, boreslam eller andre borevæsker.

I de senere år er det blitt stadig mer fokusert på de miljøbelastningene oljebransjen fører med seg. Myndighetene har satt stadig strengere krav til miljøhensyn og har strenge regler for utslipp fra offshoreinstallasjoner, da disse kan gi negative effekter på det maritime miljøet. I dag er det i hovedsak strenge restriksjoner med tanke på utslipp av oljebasert boreslam, og utslipp av denne type slam er nesten stoppet helt opp i den Norske sektoren av Nordsjøen.

20

25

30

2

I en standard brønn hvor det bores følgende hull uten stigerør (36" - 225m, 26" -1200m) vil det produseres over 340m³ med borekaks direkte fra brønnen. I tillegg kommer boreslammet med sin tilblanding av forskjellige kjemikalier. SFT innførte totalforbud mot dumping av

boreslam og/eller borefluid i den norske sektoren av Nordsjøen i 1993. Dette var starten på det som i dag kalles slurryfiseringsanlegg for å kunne behandle fluidretur til borehull.

I dag har de fleste faste installasjonene slike anlegg, men de brukes kun til injeksjon av oljeholdig avfall. Injeksjonen utføres i et ringrom mellom to foringsrør i borehullet, vanligvis foringsrør med en diameter på omtrent 340 mm og 508 mm (13 3/8" og 20"), og med følgende data:

Viskositet 60 - 160 sec/qt

Densitet 1.25 - 1.70 s.g.

Partikkelstørrelse 3000, D90<1000

Injeksjonsrate, normal 250 l/min

Injeksjonsrate, maks. 500 l/min

Dette er basert på en pumperate på omtrent 4000 l/min under boring av en ca. 311 mm (12 1/4") seksjon og en ca. 216 mm (8 1/2") seksjon.

Vannbasert borefluid slippes rett ut havet og legger seg på havbunnen, noe som skaper miljøproblemer for det maritime livet både i havet og på sjøbunnen. Utslippet av borefluid utføres vanligvis ved hjelp av en pumpe som er montert på et fundament ved borehullet. Pumpen virker som en avsugningpumpe for å skape et undertrykk i en tetningsanordning som er ordnet rundt borestrengen i borehullet.

Ulemper med dagens fremgangsmåte er at hvis vannbasert borefluid skal transporteres opp på boreriggen for deretter å injiseres ned i tilsvarende brønn, oppstår det flere problemer som det pr. i dag ikke er løsninger på. Det er blant annet at det under topphullsboring ikke finnes marine

5

10

15

20

25

30

٤.

stigerør, dvs et vertikalt stigerør som transporterer boreslam fra havbunnen og opp til oljeplattformen, og det eksisterer dessuten ikke ringrom for injeksjon av den vannbaserte borefluiden.

Det er derfor behov for en fremgangsmåte som kan fjerne utslipp av borefluidretur ved en flytende borerigg, og som kan anvendes i tilknytning til allerede eksisterende borehullsapplikasjoner både på havbunnen og på boreriggen. Det er også behov for en anordning for å utføre fremgangsmåten ifølge foreliggende oppfinnelse.

production oppfing the production of the product

I forbindelse med boring på havbunnen dannes det borefluid rundt boringsmalen (templaten). Det er vanlig å benytte fjernstyrte undervannsfartøyer (ROV - "remote operated vehicle") med kamera for å overvåke og utføre ulike operasjoner, og borefluid/slam i området rundt borehullsmunningen representerer derfor et betydelig siktproblem. Borekaks er fragmenter av bergarter som under boring bringes opp med boreslammet.

frembringe en fremgangsmåte og en anordning som eliminerer de ovenfornevnte ulemper. Det er også et formål å frembringe en fremgangsmåte og anordning ved en flytende borerigg for resirkulering av borefluidretur fra et borehull i en undervannsbrønn, omfattende en

として しょく コンサン

5

10

15

20

25

tetningsanordning på et brønnhode, en pumpe for å transportere borefluiden, et behandlingsanlegg for borefluid og en injeksjonspumpe.

Fremgangsmåten ifølge den foreliggende oppfinnelse er kjennetegnet ved at borefluid fra det første borehullet på havbunnen transporteres ved hjelp av en pumpeenhet til et behandlingsanlegg, for behandling av borefluiden, og at den behandlede borefluidet injiseres i et andre borehull frembrakt på havbunnen.

Anordningen ifølge den foreliggende oppfinnelsen er kjennetegnet ved at pumpeenheten transporterer borefluidet fra det første borehullet på havbunnen til behandlingsanlegget på boreriggen, og at en injeksjonspumpe injiserer den ferdigbehandlede borefluidet i det andre borehullet.

Foretrukne utførelser av fremgangsmåten ifølge foreliggende oppfinnelse er angitt ved at det i pumpeenheten og tetningsanordningen frembringes et utløpstrykk på ca. 4 til 12 bar, foretrukket ca. 7 til 9 bar, for à transportere borefluidet fra det første borehullet gjennom en returslange og opp til boreriggen; at borefluidet overføres fra behandlingsanlegget og injiseres i det andre borehullet på havbunnen ved hjelp av en høytrykkspumpe; at det andre borehullet på havbunnen anordnes i en avstand fra det første borehullet på havbunnen; at et brønnhode anordnes ved det andre borehullet for direkte injeksjon i et injeksjonsområde i en nedre del av det indre foringerøret; at et injeksjonsfundament (template) ordnes til brønnhodet på det andre borehullet, og at injeksjonsfundamentet kan fjernes 30 etter bruk; og at borefluidet i behandlingsanlegget utsettes for en behandling som frembringer borefluid med passende egenskaper, så som passende viskositet og permeabilitet, for injeksjon i det andre borehullet.

Foretrukne utførelser av anordningen ifølge 35 foreliggende oppfinnelse er angitt ved behandlingsanlegget omfatter risteanordninger for å utsile borefluidet, knuseanordninger for å tilvirke borefluidet til korrekt

. 20/08/1999

5

10

15

20

25

30

13:02

5

174.000

kornstørrelse og oppbevaringstanker for midlertidig opphevaring av borefluidet og at pumpeenheten og tetningsanordningen, så som en suge- og sentraliseringsmodul, som er ordnet ved brønnhodet, frembringer et utløpstrykk på ca. 4 til 12 bar, foretrukket ca. 7 til 9 bar, for å løfte borefluidet fra det første borehullet gjennom en returslange og opp til boreriggen.

Det skal nå beskrives et utførelseseksempel ifølge foreliggende oppfinnelse under henvisning til de vedlagte figurer. Det må forståes at dette eksemplet ikke er begrensende og at andre og videre modifikasjoner kan utføres innenfor rammen av patentkravene.

Figur 1 viser en prinsippskisse av fremgangsmåten og anordningen for behandling av borefluid ifølge foreliggende oppfinnelse.

Figur 2 viser et snitt av en injeksjonsbrønn ifølge figur 1.

Til et første borehull 10 som allerede er boret i havbunnen, er det vanlig å anordne en tetningsanordning 12 som vanligvis omtales som en suge- og sentraliseringsmodul (SCM), som figur 1 viser. Denne tetningsanordningen 12 er ordnet på brønnhodet til det første borehullet 10 for blant annet å tette mellom fundamentet ved brønnhodet og en rørstreng opp til boreriggen, og for å danne et undertrykk i borehullet for utsug av borefluid.

Den foreliggende oppfinnelse anvender blant annet et kjent system for fjerning av borefluid fra en borehullsmunning som er kjennetegnet ved at det mellom foringsrørets indre overflate og borestrengens ytre overflate er anordnet et endestykke som danner en avtetning, i hovedsak fluidtett avtetning, mellom foringsrøret og borestrengen, og at det i foringsrøret er anordnet minst en utgangspassasje som står i direkte forbindelse med et ledningssystem, hvorpå en pumpeenhet for 35 eksempel kan anordnes. Dette systemet baserer seg på søkers norske patentsøknad nr. 19982394.

En pumpeenhet 14 er tilkoblet et utløp på tetningsanordningen 12 for utsug av borefluid/boreslam.

10

15

20

25

30

6

Vanligvis er utløpstrykket i pumpeenheten ca. 4 til 5 bar, men for å oppnå nødvendig løftehøyde må pumpeenheten modifiseres til å øke dette trykket til ca. 7 til 9 bar. På grunn av undertrykket i brønnhodet 10 frembrakt av tetningsanordningen 12 og pumpeenheten 14 frembringes en løftehøyde, inklusiv trykkfall og løftereduksjon p.g.a egenvekt av slurry, tilsvarende ca 35m + 300m vanndyp. Dette er nok til å løfte borefluidet opp til en eksisterende ledning på boreriggen, for eksempel en allerede eksisterende "flow line", som er velkjent for en fagmann. Transport av borefluidet fra pumpeenheten 14 til den eksisterende ledningen kan for eksempel foretrukket utføres i en ca 152 mm (6") eller 203 mm (8") slange 16 som kobles til den allerede eksisterende ledningen (flow line) på boreriggen. Slangen 16 kan være av type som har et arbeidstrykk på ca. 15 bar, og som tåler et utvendig trykk på ca. 15 bar. Andre slanger eller ledninger med passende egenskaper kan selvfølgelig også benyttes.

Borefluidet føres deretter inn i et behandlingsanlegg som er ordnet på boreriggen. Dette behandlingsanlegget omfatter for eksempel en risteenhet (shaker), en første lagringstank, en blandetank, en knuseenhet, andre lagringstanker, og en høytrykksinjeksjonspumpe, etc.

I risteenheten utsiles vannbasert boreslam. Ekstra sjøvann utsiles og tilbakeføres til en lagringstank, for blanding av slurry for injeksjon. Når denne fremgangsmåten anvendes kan ca 80 til 90 % av det vannbaserte boreslammet resirkuleres. Dette frembringer svært store kostnadsbesparelser pr. dag under for eksempel topphullsboring. Etter at borefluidet er siktet i kristenheten transporteres den til en tank som omfatter et antall knuseenheter eller knusepumper. Slurryen knuses i knuseenhetene eller knusepumpene til en foretrukket partikkelstørrelse på ca. 10 til 200, eller en annen passende størrelse, hvorpå massen pumpes til en lagringstank før den overføres til en injeksjonsenhet, så som for eksempel en høytrykkspumpe, for injeksjon i et andre borehull 18. Denne injeksjonen kan for eksempel

10

15

20

25

30

10/11

utføres i en 102 mm (4") injeksjonsslange 20 med et arbeidstrykk på mellom ca. 35-150 bar.

En vesentlig del av oppfinnelsen ifølge foreliggende oppfinnelse er at en nye type injeksjonsbrønn bores i en avstand fra det første borehullet 10. Et eksempel på en ny injeksjonsbrønn er vist i figur 2 og kan for eksempel være en brønn 18 som bores for setting av et 178 mm (7") foringsrør 22 i en 340 mm (13 3/8") casing 24, med for eksempel en brønndybde på ca. 500 til 1500m. Denne brønndybden kan variere avhengig av formasjon som det bores i, og hvordan formasjonen er mottagelig for borefluidet som skal injiseres. Et område 26 til den nedre delen av det indre foringsrøret perforeres for injeksjon av den vannbaserte borefluidet.

Borefluidet, som lagres i lagringstanken på boreriggen, injiseres ved hjelp av høytrykkspumpen, og gjennom et brønnhodesystem som anordnes på brønnen. Dette brønnhodesystemet kan være av en type som for eksempel gir en slitasjefri injeksjon og som også øker kapasiteten på injeksjonen.

Ved en alternativ utførelse av foreliggende oppfinnelse er behandlingsanlegget ordnet tilstøtende til det første borehullet eller det kan være ordnet tilstøtende til det andre borehullet.

I prinsippet kan behandlingsanlegget være plassert på et vilkårlig sted såfremt borefluidet kan pumpes til behandlingsanlegget og at borefluidet kan injiseres i det andre borehullet. I det første utførelseseksemplet er behandlingsanlegget plassert på boreriggen, på grunn av at allerede eksisterende behandlingsanlegg vanligvis er ordnet der, men behandlingsanlegget for borefluid kan selvfølgelig plasseres et annet sted.

Det er således frembrakt en ny fremgangsmåte og anordning for behandling av borefluid ved flytende borerigger som forbedrer miljøet i havet, og som anvender allerede eksisterende enheter ved et borehull og en flytende borerigg.

و سے 1 کوا

30

8

PATENIKRAV

- Fremgangsmåte ved behandling av borefluider fra et borehull (10) i en undervannsbrønn, omfattende en tetningsanordning (12) ordnet til et brønnhode, en pumpeenhet (14) for å transportere borefluidet og et behandlingsanlegg for behandling av borefluidet, k a r a k t e r i s e r t v e d at borefluid fra det første borehullet (10) på havbunnen transporteres ved hjelp av en pumpeenhet (14) til behandlingsanlegget for behandling av borefluidet, og at den behandlede borefluidet injiseres i et andre borehull (18) frembrakt på havbunnen.
- 2. Fremgangsmåte i samsvar med krav 1, k a r a k t e r i s e r t v e d at det i pumpeenheten (14) og tetningsanordningen (12 frembringes et utløpstrykk på ca. 4 til 12 bar, foretrukket ca. 7 til 9 bar, for å transportere borefluidet fra det første borehullet (10) gjennom en returslange (16) og opp til boreriggen.
- 3. Fremgangsmåte i samsvar med krav 1-2, k a r a k t e r i s e r t v e d at borefluidet overføres fra behandlingsanlegget og injiseres i det andre borehullet (18) på havbunnen ved hjelp av en høytrykkspumpe.
- 4. Fremgangsmåte i samsvar med et av de foregående kravene, karakterisert ved at det andre borehullet (18) på havbunnen anordnes i en avstand fra det første borehullet (10) på havbunnen.
- 5. Fremgangsmåte i samsvar med et av de foregående kravene, k a r a k t e r i s e r t v e d at et brønnhode anordnes ved det andre borehullet (18) for direkte injeksjon i et injeksjonsområde (26) i en nedre del av det indre foringsrøret (22).
 - 6. Fremgangsmåte i samsvar med et av de foregående kravene, karakterisert ved at et

25

<u>,</u> 20/08/1999

13:02

injeksjonsfundament (template) (28) ordnes til brønnhodet på det andre borehullet (18), og at injeksjonsfundamentet (28) kan fjernes etter bruk.

- 5 7. Fremgangsmåte i samsvar med et av de foregående kravene, k a r a k t e r i s e r t v e d at borefluidet i behandlingsanlegget utsettes for en behandling som frembringer borefluid med passende egenskaper, så som passende viskositet og permeabilitet, for injeksjon i det andre borehullet (18).
- 8. Anordning ved behandling av borefluid fra et borehull i en undervannsbrønn, omfattende en tetningsanordning (12) ordnet til et brønnhode, en pumpeenhet (14) for å transportere borefluidet og et behandlingsanlegg for behandling av borefluidet, karakteriser tved at pumpeenheten (14) transporterer borefluidet fra det første borehullet (10) på havbunnen til behandlingsanlegget på boreriggen, og at en injeksjonspumpe injiserer den ferdigbehandlede borefluidet i det andre borehullet (18).
 - 9. Anordning i samsvar med krav 7, k a r a k t e r i s e r t v e d at behandlingsanlegget omfatter risteanordninger for å utsile borefluidet, knuseanordninger for å tilvirke borefluidet til korrekt kornstørrelse og oppbevaringstanker for midlertidig oppbevaring av borefluidet.
- 10. Anordning i samsvar med krav 7, k a r a k t e r i s e r t v e d at pumpeenheten (14) og tetningsanordningen (12), så som en suge- og sentraliseringsmodul, som er ordnet ved brønnhodet, frembringer et utløpstrykk på ca. 4 til 12 bar, foretrukket ca. 7 til 9 bar, for å løfte borefluidet fra det første borehullet (10) gjennom en returslange (16) og opp til boreriggen.

20/08/1999

5

10

10

SAMMENDRAG

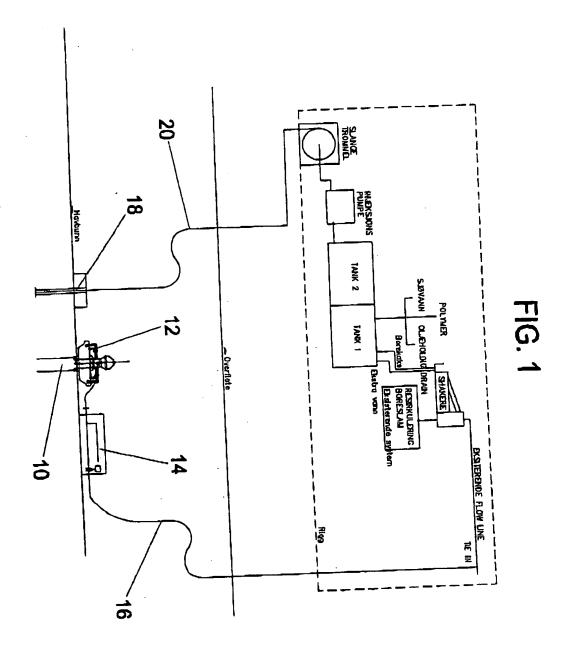
Det omtales en fremgangsmåte og en anordning for behandling av borefluid fra et borehull (10) i en undervannsbrønn, omfattende en tetningsanordning (12) ordnet til et brønnhode, en pumpeenhet (14) for å transportere borefluidet, et behandlingeanlegg for behandling av borefluidet og en injeksjonspumpe. Hvor en pumpeenhet transporterer borefluidet fra det første borehullet (10) på havbunnen til et behandlingsanlegg, for behandling av borefluidet, og at en injeksjonsenhet deretter injiserer den behandlede borefluidet i et andre borehull (18) frembrakt på havbunnen.

gaz t,

W14 :

grife.

20/08/1999

FIG. 2

+4755215350

